

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 7C/87/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8516202427
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danko Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2017:8516202427.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa, sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v súkromnoprávnom spore žalobcu: Poľnohospodárske výrobné-obchodné družstvo Údol, so sídlom 065 45 Údol, IČO: 00 204 455, právne zastúpený: JUDr. Ľuboš Petrovský, advokát AK so sídlom Štúrova 20, Košice proti žalovanému: T. M. M., nar. XX.X.XXXX, bytom M. XX/XXXX, XXX XX A. E., zastúpený: JUDr. Gábor Száraz, advokát so sídlom Garbiarska 20, 064 01 Stará Ľubovňa v konaní o zaplatenie 3 402,90 eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaný **m á** proti žalobcovi **n á r o k** na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou doručenou súdu dňa 24.6.2016 žiadal aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 3 402,90 eur s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 19.7.2015 do zaplatenia a k náhrade trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný v mesiacoch apríl až júl 2011 nevykonával pre žalobcu žiadnu prácu, nemal ani platne uzavretú pracovnú zmluvu, pracovný pomer uzavrel až 21.7.2011. Napriek tomu mu v predmetnom období na jeho pokyn, keďže bol v tom čase zapísaný v obchodnom registri ako predseda predstavenstva bola vyplatená mzda a uhradené poistné a odvody. Žalobca právne žalobu odôvodnil ustanoveniami §§ 451, 456 Obč. zák., ako dôkazy doložil listiny - pracovnú zmluvu z 21.7.2011, výplatné pásky za mesiace apríl až júl 2011, výzvu, úrokové sadzby ECB, výpis z obchodného registra žalobcu.

2. Súd doručil žalovanému žalobu spolu s prílohami, uznesením ho v zmysle § 167 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.) vyzval aby sa k návrhu vyjadril, súčasne ho poučil o jeho procesných právach a povinnostiach podľa ustanovení C.s.p.

7C/87/2016

- 2 -

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 24.2.2017 vzniesol námietku premlčania, ktorú odôvodnil tým, že výplatný termín v zmysle pracovnej zmluvy bol 13. deň nasledujúceho mesiaca z čoho vyplýva, že mzda za júl bola splatná 13.8.2011 žaloba bola doručená 24.6.2016 teda po viac ako 4,5 roka. Pričom poukázal na právnu úpravu upravujúcu bezdôvodné obohatenie a premlčanie §§ 451 a 107 Obč. zák. Súčasne uviedol, že neuznávajú nárok žalobcu čo do právneho dôvodu a výšky, pretože žalovaný mal uzavretú riadnu platnú pracovnú zmluvu na základe ktorej mu bola riadne vyplácaná mzda spolu s odvodmi. Uznesením predstavenstva žalobcu zo dňa 6.4.2011 bola žalovanému schválená mzda vo výške 1 300 eur mesačne, preto sa žalovaný nemohol bezdôvodne obohatiť a zároveň mzda nebola mu vyplatená na jeho pokyn ale na základe znesenia

predstavenstva. K vyjadreniu doložil pracovnú zmluvu, Zápisnicu predstavenstva z 6.4.2011, výzvu právneho zástupcu žalobcu z 8.7.2015, odpoveď z 16.7.2015.

4. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 6.3.2017 doplnil svoje skutkové tvrdenia o skutočnosť, že pracovná zmluva žalovaného je neplatná s poukazom na rozhodnutie tunajšieho súdu sp. zn. 5Cpr/2/2014, k čomu pripojil výpis z obchodného registra žalobcu.

5. Žalovaný ako reakciu na doplnenie skutkových tvrdení žalobcu podaním doručeným súdu dňa 16.3.2017 trval na vznesenej námietke premlčania, ďalej zdôraznil, že žalovaný prijal mzdu v dobrej viere, za dané mesiace žalovaný vykonával prácu pre žalobcu a preto nie je zrejmé a jasné z akého dôvodu by ju žalobcovi za obdobie apríl až júl 2011 mal vrátiť.

6. Žalobca v replike doručenej súdu dňa 3.4.2017 k vznesenej námietke premlčania uviedol, že družstvo je právnická osoba, teda abstraktný subjekt, ktorý nemá samostatné vedomie a jeho vedomie sa reguluje a aj navonok koná len prostredníctvom štatutárneho orgánu. Takéto vedomie sa môže vytvoriť len a len prostredníctvom platne zvoleného štatutárneho orgánu. Ako je súdu známe z jeho rozhodovacej činnosti rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 5C/46/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 7Co/141/2013 súd určil uznesenie členskej schôdze zo dňa 5.4.2011 o voľbe predstavenstva a o voľbe predsedu družstva za neplatné. Platne zvolené predstavenstvo bolo do obchodného registra zapísané až dňa 28.6.2014, kedy aj začalo vykonávať svoju pôsobnosť. Platby, ktoré sú predmetom konania boli vykonané neplatne zvoleným predstavenstvom a preto aj vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné považovať za začiatok plynutia premlčacej doby bezdôvodného obohatenia ako aj nároku na náhradu škody dátum 28.6.2014, pretože prvý krát v tento deň sa družstvo mohlo prostredníctvom štatutárneho orgánu dozvedieť o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, resp. ku škode. V tomto smere poukázal na neprávoplatne rozsudky tunajšieho súdu 3Cb/254/2015 a 3Cb/50/2016. Žalovaný nemal v tom čase keď mu boli nárokované sumy vyplácané s družstvom platne uzatvorenú pracovnú zmluvu, finančné prostriedky mu boli vyplatené bez právneho dôvodu, právnym dôvodom na vyplatenie nie je ani rozhodnutie predstavenstva. Ďalej opakovane poukázal na rozhodnutie tunajšieho súdu 5Cpr/2/2014, ktoré bolo potvrdené rozsudkom KS 7C/87/2016

- 3 -

Prešov sp. zn. 5CoPr/2/2016, v ktorom bolo vyslovené, že predseda družstva je orgán resp. člen orgánu družstva a nejde o výkon závislej činnosti, ktoré by napĺňala pojmové znaky pracovného pomeru. K replike pripojil rozsudky KS Prešov sp. zn. 7Co/141/2013 a 5CoPr/2/2016.

7. Žalovaný v duplike doručenej súdu dňa 26.4.2017 zotrval na vznesenej námietke premlčania, zdôraznil, že žalovaný v tom čase konal ako platne zvolený predseda družstva a až neskôr rozhodnutím KS Prešov bolo skonštatované, že členská schôdza žalobcu zo dňa 5.4.2011 a to v časti uznesenia, ktorým boli zmenené stanovky, odvolaný predseda a členovia predstavenstva a o zvolení predsedu a členov predstavenstva je neplatné. Teda do právoplatnosti daného rozsudku KS Prešov, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 7.3.2014 žalovaný ako predseda družstva konal v dobrej viere, že je predsedom družstva a teda ak obdržal mzdu za apríl až júl 2011, túto obdržal v dobrej viere, že mu náleží. Ďalej poukázal na ustanovenie § 107 Obč. zák. upravujúceho premlčanie pri vydaní bezdôvodného obohatenia, ktoré v sebe zakotvuje kombinované premlčacie doby t.j. subjektívnu a objektívnu.

8. Na pojednávaní právny zástupca žalobcu zotrval na žalobe a písomných vyjadreniach, na doplnenie rovnako ako v konaní vedenom tunajším súdom pod sp. zn. 7C/86/2016 poukázal na ustanovenie § 3 Obč. zák. s tým, že vznesenie námietky premlčanie je výkonom práva v rozpore s dobrými mravmi, pretože námietku vzniesla osoba, ktorá premlčanie spôsobila, tým, že podal návrh na zápis do obchodného registra a taktiež pôsobil ako štatutárny zástupca počas plynutia premlčacej doby. Ďalej poukázal na úmyselné bezdôvodné obohatenie, pretože žalovaný sa oboznámil a poznal stanovky žalobcu, vedel, že členská schôdza bola jednak neplatne zvolaná a taktiež vedel, že ako člen predstavenstva a štatutárny zástupca nemá nárok na mzdu. V záverečnom návrhu zdôraznil, že žalovaný s družstvom nemal platne uzatvorený pracovný pomer. Sporná je otázka premlčania či už bezdôvodného obohatenia alebo škody ku ktorej došlo na základe úmyselného konania žalovaného.

9. Právny zástupca žalovaného na doplnenie svojich písomných vyjadrení uviedol, že žalovaný bol vymenovaný za predsedu družstva a dňom 6.4.2011 mu bola predstavenstvom družstva určená mzda vo výške 1 300 eur, mzda mu bola vyplácaná k 13. dňu nasledujúceho mesiaca. V záverečnom návrhu trval na vznesenej námietke premlčania, odhladnuc od námietky premlčania považuje nárok žalobcu za nedôvodný, pretože žalovaný vykonával pre žalobcu prácu odo dňa jeho zvolenia, podieľal sa na plnení povinností v konaní ako predseda družstva, čoho dôkazom je zrušenie živnostenského oprávnenia.

10. Štatutárny zástupca žalobcu uviedol, že upozorňoval tak žalovaného ako aj ostatných členov predstavenstva na skutočnosť, že neboli zvolení v súlade so stanovami družstva a preto ich strážna služba do areálu nepustila.

11. Žalovaný uviedol, že za čas, ktorý je predmetom súdneho sporu vykonával prácu pre žalobcu, priznal, že nie v areáli družstva, pretože odvolaný predseda, ktorý je

7C/87/2016

- 4 -

súčasným predsedom družstva ho do areálu odmietol vpusti prostredníctvom strážnej služby. So stanovami družstva sa oboznámil, po tom čo bol za predsedu družstva zvolený. Žalovaný výšku vyplatenej odmeny za predmetné obdobie nespochybnil.

12. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom doložených listinných dôkazov a s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 5C/49/2011 na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

13. Z pripojeného spisu 5C/49/2011 mal súd preukázané, že dňa 5.4.2011 sa konala členská schôdza žalobcu. Zo zápisnice o členskej schôdzi (čl. 25- 35 spisu 5C49/2011) mal súd preukázané, že v uvedený deň došlo k zmene stanov článok XVIII. Bod 3/ (čl. 30 spisu) podľa ktorého predstavenstvo má 9 členov, na čele predstavenstva je predseda družstva. Pod bodom 6 bol prijatý za člena družstva žalovaný, pod bodom 8 bol odvolaný predseda družstva T. pod bodom 10 bol zvolený za predsedu družstva žalovaný. Orgány zvolené na tejto členskej schôdzi boli do obchodného registra zapísané dňa 22.7.2011. Okresný súd v Starej Ľubovni rozsudkom č.k. 5C/49/2011-403 zo dňa 25.6.2013 zamietol žalobu žalobcu T. M. L. proti žalobcovi tohto konania, ktorou sa domáhal vyslovenia neplatnosti uznesenia členskej schôdze, ktorým boli zmenené stanovky družstva žalovaného a obsadenie predstavenstva a predsedu družstva. Krajský súd v Prešove rozsudkom č.k. 7Co/141/2013-486 zo dňa 23.1.2014 zmenil rozsudok tunajšieho súdu vo výroku o zamietnutí žaloby tak, že určil neplatnosť uznesenia členskej schôdze žalovaného (žalobcu tohto konania) z dňa 5.4.2011 prijatého pod písmenom A bod 8 o zmene stanov žalovaného, pod písmenom B o odvolaní predsedu a členov predstavenstva žalobcu a pod písmenom o zvolení predsedu a členov predstavenstva žalobcu, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 7.3.2014.

14. Dňa 21.7.2011 bola uzatvorená pracovná zmluva medzi žalobcom a žalovaným s dňom nástupu do práce 7.4.2011 s druhom práce predseda PVOD Údol. Rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 5CoPr/2/2016 zo dňa 14.2.2017 bol potvrdený rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 5Cpr/2/2015 zo dňa 28.4.2016 (týkajúci sa totožných strán sporu) v ktorých bolo konštatované, že funkcia štatutárneho orgánu nemôže byť vykonávaná v rámci výkonu práce, teda nie je možné vykonávať funkciu štatutárneho orgánu na základe pracovnej zmluvy a nie je možné uzatvoriť pracovnú zmluvu, v ktorej dohodnutý druh práce zahŕňajúce činnosti spadajúce pod rozsah činnosti štatutárneho orgánu.

15. Z výpisu z obchodného registra čl. 11-16 vyplýva, že po rozhodnutí súdov o neplatnosti časti uznesenia členskej schôdze z 5.4.2011 bol súčasný predseda družstva zapísaný do obchodného registra dňa 28.6.2014.

16. Zo zápisnice predstavenstva družstva PVOD Údol z 6.4.2011 bod 7 bol predsedovi priznaný plat 1 300 eur mesačne (čl. 35 spisu).

17. Za mesiac 4/2011 bola žalovanému priznaná čistá mzda 798,38 eur, za 5/2011 v sume 970,34 eur, za 6/2011 v sume 970,34 eur a za 7/2011 v sume 998,76 eur,

príčom za mesiac júl 2017 si žalobca uplatňuje nárok do 21.7.2011 v sume 665,84 eur. Výška vyplatenej mzdy a odvodov medzi stranami nebola sporná. Žalovanému bola dňa 22.7.2011 vyplatená suma 2 700 eur (čl. 77 spisu), dňa 12.8.2011 mu bola vyplatená suma 998,76 eur.

Vzhľadom na takto zistený skutkový stav súd právne uzatvára:

18. Žalobca právne kvalifikoval nárok voči žalovanému ako nárok občianskoprávny na vydanie bezdôvodného obohatenia, žalovaný toto právne posúdenie nespochybnil.

19. Podľa § 451 ods. 1 Obč. zák. kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

20. Podľa § 451 ods. 1 Obč. zák. bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

21. Podľa § 456 Obč. zák. predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

22. Podľa § 458 ods. 1 Obč. zák. musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

23. Podľa § 101 Obč. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

24. Podľa § 107 ods. 1 Obč. zák. právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

25. Podľa § 107 ods. 2 Obč. zák. najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

26. Podľa § 107 ods. 3 Obč. zák. ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat'.

27. Podľa § 3 ods. 1 Obč. zák. výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

28. Podľa § 1 ods. 2 druhá veta Obch. zák. ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva.

29. Podľa § 261 ods. 3 písm. b) Obch. zák. touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy medzi zakladateľmi družstva a medzi členom a družstvom, pokiaľ vyplývajú z členského vzťahu v družstve, ako aj zo zmlúv o prevode členských práv a povinností, záväzkové vzťahy medzi členom štatutárneho orgánu a kontrolným orgánom družstva a záväzkové vzťahy medzi prokuristom a družstvom pri výkone jeho poverenia,

30. Podľa § 387 ods. 1 Obch. zák. právo sa premlčí uplynutím premlčacej doby ustanovenej zákonom.

31. Podľa § 387 ods. 2 Obch. zák. premlčaniu podliehajú všetky práva zo záväzkových vzťahov s výnimkou práva vypovedať zmluvu uzavretú na dobu neurčitú.

32. Podľa § 397 Obch. zák. ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

Právne posúdenie vecí:

33. Predmetom konania je vydanie bezdôvodného obohatenia žalobcovi z dôvodu, že žalovaný v období od apríla do júla 2011 nebol v pracovnom pomere so žalobcom, pre žalobcu nevykonával žiadnu prácu, napriek tomu mu za uvedené obdobie bola vyplatená mzda a odvody.

34. Pokiaľ by súd nárok uplatnený žalobcom posúdil tak ako strany sporu, t.j. občianskoprávny záväzkový vzťah podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, potom by tento nárok bol premlčaný.

35. Premlčanie (praescriptio) je spojené s plynutím času ako právne významnej skutočnosti (§ 2 ods. 1 a § 122 Obč. zák.). Plynutie času samé osebe nemá právne účinky (quieta non movere), pokiaľ nie je spojené s výkonom subjektívneho práva. Právna úprava premlčania má kogentnú povahu. To znamená, že účastníci občianskoprávných vzťahov nemôžu tieto ustanovenia zmluvne meniť. Práva na premlčanie sa žiadny účastník právneho vzťahu nemôže vopred vzdať (§ 574 ods. 2 Obč. zák.). Podstata premlčania spočíva v tom, že pokiaľ sa určité právo po zákonom stanovenú dobu (premlčaciu dobu) nevykonáva alebo sa v priebehu premlčacej doby neuplatní na súde či u príslušného orgánu, nemôže už byť po jej uplynutí veriteľovi priznané. To znamená, že dlžník po uplynutí zákonom stanovenej doby sa môže úspešne brániť vymáhaniu práva s poukazom na to, že toto právo bolo už premlčané. V dôsledku premlčania právo nezaniká, trvá ďalej, ale do značnej miery sa oslabuje zmenšením možnosti jeho úspešného uplatnenia. Pokiaľ dlžník pred súdom namietne premlčania práva, nemôže byť veriteľovi premlčané právo priznané. Naše právo chápe premlčanie ako inštitút hmotného práva, na základe ktorého dochádza k oslabeniu nároku. Premlčanie plní v súkromnom práve tri základné funkcie: a) stimuluje

7C/87/2016

- 7 -

veriteľa, aby svoje nároky uplatnil včas, b) predchádza dôkaznej núdzi, c) prispieva k právnej istote. Právna úprava premlčania pri bezdôvodnom obohatení kombinovanú premlčacia dobu, t. j. subjektívna a objektívna. Jej začiatok je upravený odlišne; tieto dve premlčacie doby začínajú, plynú a končia nezávisle od seba. Subjektívna premlčacia doba (2-ročná) je kratšia, objektívna premlčacia doba je buď 3-ročná v prípade bezdôvodného obohatenia vzniknutého z nedbanlivosti alebo 10-ročná, ak ide o bezdôvodné obohatenie spôsobené úmyselne. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby v trvaní 2 rokov je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o: a) vzniku bezdôvodného obohatenia na jeho úkor, b) subjekte, ktorý sa bezdôvodne obohatil. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť sa potrebné skutočnosti dozvedieť už skôr. Nie je teda podstatná a rozhodujúca okolnosť, kedy sa oprávnený subjekt pri náležitej starostlivosti musel alebo mohol dozvedieť, že na jeho úkor došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia. Rozhodujúce je vždy to, kedy sa o tejto okolnosti skutočne dozvedel. Z § 107 ods. 1 Obč. zák. totiž vyplýva, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je rozhodujúci subjektívny moment, kedy sa oprávnený dozvie o okolnostiach, ktoré sú rozhodujúce pre uplatnenie tohto práva. Subjektívna vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor sa niekto bezdôvodne obohatil, a o tom, v prospech koho k tomuto obohateniu došlo, musí byť skutočná. Nie je pritom rozhodujúce, či sa oprávnený o svojom práve nedozvedel vlastným zavinením, teda či sa mohol o svojom práve dozvedieť alebo mal dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti. Z hľadiska začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci okamžik, kedy sa oprávnený dozvedel o skutkových okolnostiach, z ktorých možno odvodiť vznik bezdôvodného obohatenia a to, kto ho získal. Ustanovenie § 107 ods. 2 Obč. zák. určuje objektívnu premlčaciu dobu, po uplynutí ktorej sa právo na vydanie bezdôvodne získaného majetkového prospechu vždy premlčí. Táto hranica je v trvaní 3 rokov v prípade, že k získaniu bezdôvodného obohatenia došlo neúmyselne (z nedbanlivosti) a 10 rokov, ak sa

bezdôvodné obohatenie získalo úmyselne. Pre začiatok plynutia 3-ročnej, resp. 10-ročnej premlčacej doby je rozhodný deň, v ktorom došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia.

36. Žaloba bola doručená súdu dňa 24.6.2016, objektívna premlčacia doba začala plynúť dňom vyplatenia mzdy žalovanému suma 1 600 eur mu bola vyplatená dňa 22.7.2011 a suma 998,76 eur dňa 12.8.2011 a týmito dňami začala plynúť objektívna premlčacia lehota, ktorá pri nedbanlivosti je trojročná a teda uplynula najneskôr dňom 22.7.2014 (k sume 1 600 eur) a 12.8.2014 (pri sume 998,76 eur) pri úmyselnom 10 ročná.

37. Zavinenie je vnútorný psychický vzťah človeka jednak k vlastnému protiprávnemu konaniu (porušeniu (ohrozeniu) právnej normy), a jednak k výsledku tohto protiprávneho konania, ktorý má za následok trestnú alebo civilnú právnu zodpovednosť. Zavinenie môže byť: úmyselné (vôľa porušiť právnu normu) - priamy alebo nepriamy úmysel, neúmyselné z nedbanlivosti - vedomá alebo nevedomá nedbanlivosť.

7C/87/2016

- 8 -

38. K tvrdeniam žalobcu o úmyselnom konaní žalovaného spočívajúcom v tom, že poznal stanovy žalobcu, vedel, že členská schôdza bola neplatne zvolená, podal návrh na zápis do obchodného registra, taktiež vedel, že ako člen predstavenstva a štatutárny zástupca nemá nárok na mzdu, premlčanie zaviniť súd má za toto, že tieto tvrdenia nepreukazujú úmyselné bezdôvodné obohatenie sa žalovaného.

39. Skutočnosť, že práve žalovaný zvolával členskú schôdzu žalobcu, ktorá sa konala dňa 5.4.2011 dôkaz súdu predložený nebol, či táto schôdza bola zvolaná neplatne mali pochybnosti aj súdy, keďže právoplatne rozhodol až odvolací súd, ktorý zmenil rozhodnutie prvoinštančného súdu. Teda nemožno jednoznačne tvrdiť, že žalovaný vedel, že členská schôdza dňa 5.4.2011 bola zvolaná neplatne. Tvrdenie, že žalovaný vedel, že ako predsedovi družstva mu nepatrí mzda, taktiež súdu nebolo preukázané, práve naopak.

40. Každé súdne rozhodnutie musí byť nielen zákonné ale aj spravodlivé. Súdu z jeho rozhodovacej činnosti (z konania totožných strán sporu sp. zn. 5Cpr/2/2015) je známe, že aj predsedovia žalobcu pred žalovaným, dokonca aj súčasný štatutárny zástupca žalobcu (.) mali uzatvorené pracovné zmluvy so žalobcom na funkciu predsedu družstva. Uvedená skutočnosť utvrdovala žalovaného, že koná správne a v dobrej viere, keďže to bola dlhoročná prax, mať pracovnú zmluvu a za vykonávanie funkcie predsedu družstva poberať mzdu.

41. K tvrdeniu, že žalovaný dal návrh na zápis do obchodného registra súd poznamenáva, že tento návrh nepodal svojvoľne, realizoval len uznesenia členskej schôdze zo dňa 5.4.2011, ktoré boli platné až do rozhodnutia súdov o ich neplatnosti (7.3.2014).

42. K tvrdeniu, že žalovaný v uvedenom období pre žalobcu nevykonával žiadnu činnosť súd uvádza, že v uvedenom období (apríl - júl 2011) súčasný štatutárny zástupca žalobcu, ktorý bol na členskej schôdzi dňa 5.4.2011 odvolaný novozvoleným orgánom až do ich zápisu v obchodnom registri bránil vo vstupe do areálu družstva, čo medzi stranami sporu nebolo sporné, čo však neznamená, že predseda družstva zvolený členskou schôdzou dňa 5.4.2011 nevykonával, pre žalobcu žiadnu činnosť, čoho dôkazom je samotný zápis do obchodného registra orgánov žalobcu zvolených na odvolaných a zvolených členskej schôdzi dňa 5.4.2011.

43. Z uvedených dôvodov sa nemožno stotožniť s tvrdením žalobcu o úmyselnom bezdôvodnom obohatení žalovaného, ktoré by zakladalo 10 ročnú objektívnu premlčaciu lehotu.

44. Pokiaľ ide o subjektívnu premlčaciu lehotu, ak by sa súd stotožnil už s názorom vysloveným tunajším súdom v konaniach 3Cb/254/2015 a 3Cb/50/2016 v ktorých bola posudzovaná otázka premlčania, tak ako to uvádza vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 3.4.2017 žalobca, v ktorých bolo ustálené, že subjektívna premlčacia lehota začala plynúť najneskôr zápisom orgánov

družstva do obchodného registra (po vyslovení neplatnosti časti uznesenia členskej schôdze z 5.4.2011 súdom) t.j. dňom 28.6.2014, potom by subjektívna premlčacia lehota
7C/87/2016

- 9 -

uplynula 28.6.2016, avšak pred týmto dňom dňa 22.7.2014 (pokiaľ ide o sumu 1 600,- eur) a dňa 12.8.2014 (pokiaľ ide o sumu 998,76 eur) uplynula objektívna premlčacia lehota na základe čoho je nárok žalobcu voči žalovanému podľa ustanovení občianskeho práva premlčaný.

45. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že vznesenie námietky premlčania je v rozpore s ustanovením § 3 ods. 1 Obč. zák. súd poznamenáva, že dobré mravy sú pravidlá správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku. Podľa ustálenej judikatúry súdov dôvodne vznesenú námietku premlčania voči uplatnenej pohľadávke nemožno pokladať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi (rozhodnutie NS SR sp. zn. 1 Cdo/148/2001, NS ČR sp. zn. 20 Cdo/595/2001 a iné).

46. Nárok žalobcu voči žalovanému možno právne posúdiť aj ako obchodnoprávny záväzkový vzťah v zmysle § 264 ods. 3 písm. b/ Obch. zák., keďže v predmetnom období bol žalovaný štatutárnym zástupcom žalobcu, teda ide o záväzkový vzťah medzi družstvom a jeho predsedom.

47. Pokiaľ súd vzťah medzi stranami sporu posúdi ako obchodnoprávny potom nárok uplatnený žalobcom nie je premlčaný.

48. Vzhľadom na to, že Obchodný zákonník obsahuje kogentnú a komplexnú úpravu problematiky premlčania, vplyvajúcu napr. aj na bezdôvodné obohatenie je v obchodných záväzkových vzťahoch vylúčené použitie ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní. Ak nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vznikol na základe vzťahu, ktorý svojim poňatím zodpovedá ustanoveniam § 261 ods. 1 až 3 Obch. zák. a § 262 Obch. zák. je vzťah z nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého prijatím plnenia bez právneho dôvodu obchodným záväzkom (Ro NS ČR z 21. 8. 2003, sp. zn. 29 Odo 383/2001). Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčuje vo 4-ročnej premlčacej dobe.

49. Znenie citovaného ustanovenia § 398 Obch. zák. zachováva rozlišovanie medzi tzv. subjektívnou a objektívnou premlčacou dobou. Z hľadiska vymedzenia subjektívnej premlčacej doby Obchodný zákonník na rozdiel od Občianskeho zákonníka nevymedzuje osobitnú subjektívnu dobu. V obchodnom práve sa pri určení dĺžky subjektívnej premlčacej doby vychádza z ustanovenia § 397, t. j. z dĺžky všeobecnej premlčacej doby. Dĺžka subjektívnej premlčacej doby sú teda štyri roky. Ustanovenie § 398 Obch. zák. z hľadiska subjektívnej premlčacej doby však na rozdiel od všeobecných ustanovení vymedzujúcich plynutie premlčacej doby viaže začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty na vedomosť alebo možnosť vedomosti poškodeného o škode a o tom, kto je povinný ju nahradiť. Začiatok plynutia je teda nadviazaný na subjektívny prvok, a to tzv. vedomosť poškodeného o škode a povinnom subjekte na jej náhradu. Vedomosť o škode nastáva, ak poškodený disponuje takými skutkovými vedomosťami, na základe ktorých vie o tom, že mu vznikla majetková ujma určitého druhu a rozsahu, ktorú je možné objektívne vyjadriť v peniazoch, a to aspoň v približnej sume s možnosťou dodatočného spresnenia.

7C/87/2016

- 10 -

Nepostačuje teda len vedomosť o protiprávnom konaní alebo o škodnej udalosti, pretože vznik škody nemusí byť časovo totožný s porušením právnej povinnosti. Vedomosť o zodpovednom subjekte (t. j. subjekte povinnom na jej náhradu) zasa nastáva momentom, kedy poškodený získa informácie, na základe ktorých si môže urobiť úsudok, ktorá konkrétna osoba za škodu zodpovedá. Rozhodujúce teda je, kedy sa poškodený dozvedel o skutkových okolnostiach podstatných pre vymedzenie zodpovedného subjektu; t. j. nemusí ísť o zistenie (istotu v bežnom slova zmysle), ale postačuje, aby tieto skutkové okolnosti, ktorými disponuje, boli spôsobilé k prijatiu záveru o možnej zodpovednosti konkrétnej osoby alebo osôb. Moment, kedy nastáva začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby, sa skúma objektívne, t. j. či vzhľadom na jeho vedomosti by k takýmto záverom

došiel priemerný človek. Z formulácie vedel alebo mohol vedieť použiť v ustanovení § 398 Obch. zák. súčasne vyplýva, že existencia vedomosti nastáva i v prípade zanedbania primeranej starostlivosti. Nedbanlivosťou a zanedbaním starostlivosti získať prípadné skutkové informácie podstatné pre zistenie, že vznikla majetková ujma určitého druhu a rozsahu, ktorú je možné objektívne vyjadriť v peniazoch alebo pre vyslovenie záveru o zodpovednostnom subjekte, a ktoré by umožňovali uplatniť právo u príslušného orgánu, neodďaľuje plynutie premlčacej doby. Subjektívna premlčacia lehota by začala v tomto prípade plynúť momentom, kedy poškodený pri vynaložení primeranej starostlivosti sa s týmito skutočnosťami mohol oboznámiť.

50. Z uvedeného dôvodu, ak by súd pri zisťovaní začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty vychádzal zo zápisu do obchodného registra t.j. 28.6.2014, k uplynutiu 4-ročnej subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie nároku na náhradu škody by do doručenia žaloby dňa 24.6.2016 nedošlo.

51. Bezdôvodné obohatenie je komplexne upravené v Občianskom zákonníku, žiadna špeciálna úprava sa v Obchodnom zákonníku nenachádza. Žalobca tvrdí, že žalovaný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil tým, že v súdenom období pre žalobcu nevykonával žiadnu prácu a nemal platne uzatvorenú pracovnú zmluvu. Ako už bolo konštatované vyššie žalobca bol do funkcie predsedu družstva žalobcu zvolený členskou schôdzou dňa 5.4.2011 (v tejto funkcii zotrval až do právoplatnosti súdneho rozhodnutia o neplatnosti voľby t.j. do 7.3.2014, resp. do zápisu odvolaných orgánov do obchodného registra t.j. 28.6.2014) a už týmto dňom bol povinný a oprávnený vykonávať všetky práva a povinnosti vyplývajúce z funkcie predsedu družstva v zmysle stanov žalobcu a v zmysle zákonov.

52. Tak ako to už súd rozviedol v bodoch 39 až 42 tohto rozsudku z konania 5Cpr/2/2015 je známe, že bolo bežnou praxou žalobcu (dokonca aj súčasný štatutárny zástupca žalobcu T.), že predseda družstva mal so žalobcom uzatvorenú pracovnú zmluvu s druhom práce predsedu družstva, a za vykonávanie tejto funkcie poberal od žalobcu odmenu, vo forme mzdy, bolo to aj v prípade žalovaného. Teda už z tohto dôvodu sa nemožno stotožniť s tvrdením žalobcu, že žalovaný sa poberaním mzdy na jeho úkor obohatil, pretože nemal platne uzatvorenú pracovnú zmluvu. Je pravdou, že pracovná zmluva na funkciu predsedu družstva je neplatná, avšak na druhej strane, žalovaný od momentu zvolenia členskou schôdzou do funkcie plnil

7C/87/2016

- 11 -

povinnosti vyplývajúce z tejto funkcie (napr. uznesenia členskej schôdze a iné.), nie až jeho zápisom do obchodného registra, do kedy si žalobca uplatňuje nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

53. Na druhej strane medzi stranami sporu nebolo sporné, že v období od konania členskej schôdze od 5.4.2011 do zápisu orgánov zvolených na tejto členskej schôdzi do obchodného registra t.j. do 22.7.2011 boli medzi odvolanými orgánmi a zvolenými orgánmi žalobcu konflikty s to až do takej miery, že odvolané orgány bránili vo vstupe novozvoleným orgánom do areálu družstva. Takéto vzájomné správanie nemožno považovať za nevykonávanie žiadnej práce žalovaným pre žalobcu.

54. Pri rozhodovaní súd vychádzal z princípu spravodlivosti ako jedného z najdôležitejších princíпов sporového konania. Spravodlivosť predstavuje koncept zahŕňajúci spravodlivosť, rovnosť a spravodlivé zaobchádzanie ktorého obsahom je predovšetkým jeho uplatňovanie vo svetle konkrétnych okolností každého sporového konania. Napriek skutkovým okolnostiam, ktoré sa zdajú vzhľadom na zákonnú úpravu pomerne jednoducho preskúmateľné, nemôže súd rozhodnúť bez prihliadnutia na vyšší princíp spravodlivosti, ktorému je v každom súdnom konaní potrebné „podriaďiť“ rozhodovanie vo veci samej. Princíp spravodlivosti predstavuje okrem iného aj „férovosť“, teda prejednanie okolností konania čestne a poctivo v ich spoločnej súčinnosti. Spravodlivým rozhodovaním súd aplikuje aj rímsko-právnu zásadu „ex aequo et bono“, podľa ktorej by mal postupovať podľa zásad slušnosti a spravodlivosti, podľa slušného a dobromyseľného uváženia, a nie podľa prísne formálneho právneho spôsobu uvažovania a rozhodovania. Súd musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku. Právo musí byť predovšetkým nástrojom spravodlivosti, nielen súborom právnych predpisov, ktoré sú mechanicky a formalisticky aplikované bez ohľadu na zmysel a účel toho ktorého záujmu chráneného príslušnou normou (nález Ústavného súdu SR č. 2221/07 z 19.3.2008). V materiálnom právnom štáte nejde len o dodržiavanie práva, ale predovšetkým o dodržiavanie takých

pravidiel správania, ktoré sú v súlade s hodnotami, na ktorých je právny poriadok vybudovaný. Súdu jednoznačne vždy prislúcha, aby sa zaoberal otázkou, či mechanická aplikácia zákona nemôže priniesť nespravdivé dôsledky a v prípade, že tomu tak je, aby ju takouto interpretáciou pomocou redukcie "ad absurdum" odmietol a zvolil výklad, ktorý bude v súlade so zmyslom a účelom zákona a ktorý bude racionálny a spravodlivý.

55. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti o súd má za to, že poberaním odmeny vo forme mzdy za obdobie od apríla do 22.7.2011 sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne neobohatil preto žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

Trovy konania

56. Podľa § 251 C.s.p. trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

7C/87/2016

- 12 -

57. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

58. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

59. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

60. Žalovaný mal plný úspech vo veci, preto mu súd priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

7C/87/2016

- 13 -

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.